

دانشگاه آزاد اسلامی

واحد تهران مرکز

جهت دریافت درجه کارشناسی ارشد مدیریت دولتی

رشته مدیریت

گرایش مالی

موضوع:

: بررسی تأثیر تغییر مبنای حسابداری نقدی به تعهدی بر عملکرد سازمان از دیدگاه کاربران

در دانشگاه علوم پزشکی تهران

استاد راهنما:

جناب آقای دکتر صالح اردستانی

استاد مشاور:

جناب آقای دکتر حسن الماسی

دانشجو:

رضا میرزا آقایی

زمستان ۹۲

تقدیر و تشکر:
به پاس تمام زحمات و فداکاری ها؛

تقدیم به :

مادر فداکار و پدر بزرگوارم،

آنان که وجودم برایشان همه رنج بود و وجودشان برایم همه مهر، توانشان رفت
تا به توانایی برسم و مویشان سپید گشت تا رویم سپید بماند.

همسر مهر بانم،

که عشق و اعتمادش، توان بخش من در زندگی است.
و تقدیم به تمامی کسانی که دانستن را سعادت می‌پندارند.

سپاسگزاری:

سپاس بی کران، پروردگار بزرگ را که یاریم داد تا بار دیگر گامی کوچک در مسیر بی انتهای علم و دانش بردارم.

اکنون که انجام این تحقیق به پایان رسید، بر خود لازم می دانم تا ضمن شکرگزاری به درگاه خدای متعال، سپاسگزار همه‌ی عزیزانی باشم که مرا در این راه یاری و کمک نمودند. بی شک، تهیه‌ی این مجموعه میسر نمی شد مگر با مساعدت اساتید بزرگوار؛ از این رو، وظیفه‌ی خود می دانم که از استاد ارجمند و بزرگوارم جناب آقای دکتر صالح اردستانی، که در طول تحصیل و در انجام این تحقیق از راهنمایی های ارزنده و حمایت های بی دریغ ایشان برخوردار بوده ام.

و نیز از استاد ارجمند و بزرگوارم جناب آقای دکتر حسن الماسی که از مشاوره های گرانبهای ایشان در هر چه بهتر شدن نتایج تحقیق بهره برده ام.

همچنین، از استاد محترم جناب آقای دکتر علیرضا امیر کبیری که با کمال حسن نیت زحمت ارزیابی نهایی و داوری این پایان نامه را پذیرفتند، کمال تشکر و قدردانی را داشته باشم.

همچنین از تمامی دوستان و همکاران و تمامی بزرگوارانی که هر یک به نحوی در انجام این امر مرا یاری نموده اند کمال تشکر و سپاسگزاری را ابراز می دارم.

رضا میرزا آقایی

زمستان ۱۳۹۲

چکیده:

در کشور ما در سال های اخیر حرکت هایی به سمت استفاده از سامانه حسابداری تعهدی در دستگاه های اجرایی انجام پذیرفته است. از آن جمله می توان به دانشگاه علوم پزشکی و خدماتی بهداشتی و درمانی تهران اشاره کرد، که در آیین نامه مالی و معاملاتی خود استفاده از سامانه های حسابداری تعهدی کامل را در امور مالی خود تصویب و الزامی نموده اند. هدف از این تحقیق استخراج نظر مدیران و کارمندان امور مالی و حسابرسان و هیات امناء درخصوص نتایج استفاده از مبنای تعهدی در نظام حسابداری دانشگاه علوم پزشکی تهران است. نگاه هیات امنا و مدیران اینگونه شکل گرفته است که در مبنای نقدی، هزینه

استهلاک و سایر هزینه‌های غیر نقدی و همچنین درآمدها و هزینه‌های واقعی یک دوره مالی منعکس نشده و در نتیجه مدیران قادر به برآوردن دقیق هزینه‌ها و پاسخگویی در قبال کارهای انجام شده، نبودند. از طرفی دارایی‌های سرمایه‌ای به محض خرید به حساب هزینه منظور می‌شد و لیست دقیقی از دارایی‌های سرمایه‌ای وجود نداشت و مدیران و استفاده کنندگان اطلاعات حاصل از مبنای نقدی، نمی‌توانستند تصمیمات مناسب و درستی را بگیرند. بنابر این برای دستیابی به اطلاعات مالی شفاف، با کیفیت و به هنگام، و بکارگیری آن توسط مدیران در تصمیم‌گیری‌های خود، استفاده از روش مبنای حسابداری تعهدی را تصویب و الزامی نمودند.

در این تحقیق عملکرد سازمان پس از سامانه تعهدی از دیدگاه کاربران از چهار جنبه شامل: بهبود کیفی تصمیم‌گیری مدیران، ارتقاء سطح مسئولیت پاسخگویی مدیران، نظارت مالی بهتر و همچنین افزایش رضایتمندی کارکنان در یک مدل منطقی مورد بررسی و آزمون قرار گرفت که نتایج آن در قسمت نتیجه‌گیری بیان و با یافته‌های تحقیقات پیشین مورد مقایسه قرار گرفته است.

فهرست مطالب

۱۳	فصل اول: کلیات تحقیق
۱	۱- بیان مسئله
۳	۲- بیان موضوع و تبیین مسئله
۵	۳- اهمیت و ضرورت انجام تحقیق
۵	۴- سوالات تحقیق
۶	۵- اهداف تحقیق
۷	۶- فرضیه‌های تحقیق

۷	- تعریف واژه ها و اصطلاحات تخصصی تحقیق.....	۷-۱
۸	- روش کلی تحقیق.....	۸-۱
۹	- قلمرو تحقیق.....	۹-۱
۹	- ساختار کلی تحقیق.....	۱۰-۱
۱۰	فصل دوم: پیشینه تحقیق و مبانی نظری.....	
۱۱	- مقدمه.....	۱-۲
۱۲	- حسابداری تعهدی و نقدی و نقش آنها در حسابداری دولتی.....	۲-۲
۱۲	- مبانی حسابداری.....	۱-۲-۲
۱۲	- مبانی نقدی.....	۲-۲-۲
۱۲	- مبانی نقدی تعدیل شده.....	۳-۲-۲
۱۲	- مبانی تعهدی کامل.....	۴-۲-۲
۱۳	- مبانی نیمه تعهدی.....	۵-۲-۲
۱۳	- مبانی تعهدی تعدیل شده.....	۶-۲-۲
۱۴	- عوامل موثر بر بکارگیری حسابداری تعهدی.....	۷-۲-۲
۱۴	- مزایای مبانی تعهدی.....	۸-۲-۲
۱۵	- معایب روش حسابداری تعهدی.....	۹-۲-۲
۱۵	- مزایای مبانی نقدی.....	۱۰-۲-۲
۱۶	- معایب مبانی نقدی.....	۱۱-۲-۲
۱۷	- حسابداری نقدی در برابر تعهدی برای بخش دولتی.....	۱۲-۲-۲
۱۷	- دیدگاه نهادهای بین المللی.....	۱۳-۲-۲
۱۸	- دیدگاه آیفک (IFAC) پیرامون غیر مبانی حسابداری.....	۱۴-۲-۲
۱۸	- استفاده از مبانی تعهدی در حسابداری.....	۱۵-۲-۲
۱۹	- اهداف و ویژگی های حسابداری تعهدی.....	۱۶-۲-۲
۱۹	- سیر تکاملی حسابداری تعهدی در بخش عمومی.....	۱۷-۲-۲
۲۱	- تغییرات بنیادی در سیستم مالی کشورهای پیشرفته.....	۱۸-۲-۲
۲۳	- دیدگاه های موافق و مخالف.....	۱۹-۲-۲
۲۴	- حسابداری تعهدی و تاثیر آن در نظارت مالی.....	۲۳-۲
۲۵	- نظارت مالی.....	۱-۳-۲
۲۵	- حسابداری و گزارشگری مالی دولتی.....	۲-۳-۲

۲۵	- چارچوب نظری و اصول پذیرفته شده گزارشگری مالی.....	۲-۳-۲
۲۶	- گزارش های مالی تعهدی.....	۲-۳-۴
۲۶	- مبنای گزارشگری مالی دولت و مسئولیت پاسخگویی.....	۳-۲-۵
۳۰	- حسابداری تعهدی و نقش آن در تصمیم گیری های بهینه مدیران.....	۲-۴-۴
۳۰	- تاریخچه اهداف گزارشگری.....	۲-۴-۱
۳۱	- حسابداری تعهدی و اتخاذ تصمیمات عقلایی مناسب توسط مدیران.....	۲-۴-۲
۳۲	- خصوصیات کیفی اطلاعات مالی.....	۲-۴-۳
۳۳	- رابطه بین خصوصیات کیفی اطلاعات مالی.....	۲-۴-۴
۳۳	- خصوصیات کیفی مرتبط با محتوای اطلاعات.....	۲-۴-۵
۳۴	- خصوصیات کیفی مرتبط با ارائه اطلاعات.....	۲-۴-۶
۳۴	- محدودیت های حاکم بر خصوصیات کیفی اطلاعات مالی.....	۲-۴-۷
۳۵	- حسابداری تعهدی و نقش آن در مسئولیت پاسخگویی.....	۲-۵-۰
۳۵	- مفهوم پاسخگویی.....	۲-۰-۱
۳۶	- سطوح مسئولیت پاسخگویی.....	۲-۰-۲
۳۶	- اطلاعات حسابداری و پاسخگویی.....	۲-۰-۳
۳۷	- نقش مبنای حسابداری در ادای مسئولیت پاسخگویی.....	۲-۰-۴
۳۷	- تاثیر استفاده از مبنای تعهدی در مسئولیت پاسخگوئی.....	۲-۰-۵
۳۸	- رضایت شغلی.....	۲-۰-۶
۳۸	- ماهیت رضایت شغلی.....	۲-۰-۱
۳۹	- عملکرد سازمانی.....	۲-۰-۶
۴۰	- پیشینه تحقیق.....	۲-۰-۷
۴۰	- تحقیقات برون کشوری.....	۲-۰-۱
۵۰	- تحقیقات درون کشوری.....	۲-۰-۲
۶۲	فصل سوم.....	
۶۲	روش شناسی تحقیق.....	
۶۳	۱- مقدمه.....	
۶۳	۲- روش کلی تحقیق.....	
۶۴	۳- جامعه آماری.....	
۶۵	۳- نمونه آماری.....	

۵-۳	روش گردآوری داده ها.....	۶۶
۳-۳	ابزار گردآوری داده ها و موارد استفاده آنها.....	۶۶
۳	۷- پایایی و اعتبار ابزار تحقیق.....	۶۷
۳-۳	۸- روش های تجزیه و تحلیل داده ها.....	۶۸
۳-۸-۳	۱- روش های آماری.....	۶۸
۳	۲- مدل تحقیق و متغیرهای آن.....	۶۹
۳-۸-۳	۳- روش های رایانه ای.....	۶۹
مقدمه.....		۷۲
۴-۱- آمار توصیفی:.....		۷۳
۴-۲- آمار استنباطی:.....		۷۷
۸۴	فصل پنجم: نتیجه گیری.....	
۸۵	۱- مقدمه	
۸۵	۲- نتیجه گیری.....	
۸۵	۱- آمار توصیفی:.....	
۸۷	۳- پیشنهادات تحقیق.....	
۸۷	۱-۳-۵	۱- پیشنهادات کاربردی.....
۸۸	۲-۳-۵	۲- پیشنهادات تحقیقات آتی.....
۸۸	۴-۵	۴- محدودیت های تحقیق.....
۸۸	فهرست منابع.....	

فهرست جداول

جدول (۱-۲) هدف های رتبه بندی شده در استقرار بودجه بندی بر مبنای عملکرد.....	۴۸
جدول (۲-۲) نمره موفقیت محاسبه شده برای دستیابی به هدف های استقرار سیستم بودجه بندی بر مبنای عملکرد.....	۴۹
جدول (۳-۲) نتایج جمع آوری شده.....	۵۰
جدول ۴-۲ تحقیقات انجام شده.....	۵۶
جدول (۳-۱) توزیع جامعه آماری.....	۶۵
۶-۳) جدول تسهیم پرسشنامه ها به نسبت حجم نمونه.....	۶۶

جدول (۳-۳) محاسبه آلفای کرونباخ.....	۶۸
جدول (۴-۳): فرضیه های پژوهش و تعداد سوالات مربوط به آنها.....	۷۰
۲-۴ جدول فراوانی بر اساس میزان تحصیلات:.....	۷۴
۴-۳ جدول فراوانی بر اساس سمت:.....	۸۴
۴-۴ جدول فراوانی بر اساس میزان خدمت:.....	۷۶
۵-۴ جدول	۷۸
جدول ۴-۶ آزمون خی-دو.....	۷۸
جدول ۴-۷ آزمون خی-دو.....	۷۹
جدول ۴-۸ آزمون خی-دو.....	۷۹
۹-۴ جدول	۸۰
۱۰-۴ آزمون خی-دو.....	۸۰
۱۱-۴ جدول	۸۱
۱۲-۴ آزمون خی-دو.....	۸۱
۱۳-۴ آزمون پایابی تصمیم گیری مدیران:.....	۸۲
۱۴-۴ آزمون پایابی نظارت مالی:.....	۸۲
۱۵-۴ آزمون پایابی رضایت مندی کارکنان:.....	۸۳
۱۶-۴ آزمون پایابی قابلیت پاسخگویی:.....	۸۳
۱۷-۴ آزمون پایابی کل:.....	۸۳

فهرست نمودارها

نمودار ۱-۴ نمودار دایره ای بر اساس جنسیت	۷۴
نمودار ۲-۴ نمودار دایره ای بر اساس میزان تحصیلات	۷۵
نمودار ۳-۴ نمودار دایره ای بر اساس سمت	۷۶
نمودار ۴-۴ نمودار دایره ای بر اساس میزان خدمت.....	۷۷

فصل اول:

كليات تحقیق

۱- بیان مسئله

اغلب استانداردهای حسابداری بخش دولتی، با این فرض تدوین می شود که دولت درگیر فعالیت های بیطرفانه و غیرانتفاعی است و وظیفه حسابداری دولتی، به گزارش فراغت دولت از بودجه، شرح تامین و مصرف وجوه محدود می شود و نیازی به محاسبه دقیق نتایج عملکرد و وضعیت مالی دولت نیست. اما اخیراً در بعضی از کشورها، از جمله بریتانیا، زلاندنو و استرالیا، رویکردی به سوی استفاده از مبنای تعهدی^۱ کامل در حسابداری بخش عمومی ایجاد شده است.

در کشور ما، برخی سازمان های دولتی به سمت استفاده از مبنای تعهدی کامل در حسابداری حرکت کرده‌اند. از این رو، به نظر می‌رسد که در ایران نیز، همانند دیگر کشورهایی که این مسیر را برگزیده‌اند، بررسی تحلیلی مزايا و معایب این رویکرد ضروری باشد چرا که مبنای مورد استفاده در حسابداری دولتی می‌تواند بر اطلاعات مالی^۲ و تصمیم گیری های مبتنی بر این اطلاعات تاثیر گذارد و در صورت گزینش آن به عنوان مبنای پیش بینی و بودجه بندی، موجب تغییرات عمدی ای در تخصیص منابع شود.

تغییرات بنیادی در نحوه اداره دانشگاه ها، موسسات آموزش عالی و پژوهشی دولتی موجب گردید، که نیاز به اطلاعات مالی شفاف و با کیفیت به منظور انجام تصمیم گیری بهینه توسط مدیران و ارتقاء سطح مسئولیت پاسخگویی^۳ آنها ضرورت یابد.

امروزه با توجه به لزوم دستیابی به اهداف و چشم اندازی که سازمان ها و کشورها برای خود ترسیم می نمایند و همچنین تغییرات و دگرگونی که در محیط پدید آمده است، بکارگیری سامانه های اطلاعاتی جدید در دستیابی به اهداف بلند مدت سازمانی از جایگاه ویژه ای برخوردار است. هدف از اجرا و پیاده سازی یک سامانه جدید، بکارگیری فن آوری های جدید برای بهبود کیفیت اطلاعات در سطح کل سازمان و ایجاد بستر مناسب تری برای تصمیم گیری مدیریت می باشد.

درکشور ما نیز بعضی نخستین گام در جهت دستیابی به اهداف بالا بر اساس بند «الف» ماده ۴۹ قانون برنامه چهارم توسعه مقرر گردیده است: «دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی و پژوهشی دولتی و همچنین فرهنگستان های تخصصی که دارای مجوز از شورای گسترش آموزش عالی و وزارت خانه های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پژوهشی حسب مورد می رسد، بدون الزام به

۱-Accrual Basis

۲ -Financial Information

۳ -Accountability

رعايت قانون محاسبات عمومي، قانون استخدام کشوری و ساير قوانين و مقررات عمومي اداري و مالي و استخدامي اداره خواهند شد. اعتبارات هزينه اي از محل بودجه عمومي دولت، بر اساس بهای تمام شده^۴ به دستگاه هاي اجرائي ياد شده اختصاص مي يابد» همچنین در بند ب ماده ۸۸ قانون برنامه چهارم توسعه وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشكى به منظور ارتقاي مستمر كيفيت خدمات سلامت و تعالي عملکرد خدمات باليني، افزایش بهره وري و استفاده از امكانات بهداشتی و درمانی کشور، به مشترى مدارنمون واحدهای بهداشتی، درمانی، از راه اصلاح فرایندها و ساختار مدیرiyت اقتصادي (از جمله اصلاح نظام حسابداري، پرداخت مبتنی بر عملکرد...) موظف شده است.

بنابراین با توجه به تأکید قانونگذار مبتنی بر اختصاص اعتبارات دستگاه ها از جمله دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی و پژوهشی دولتی بر اساس بهای تمام شده فعالیت ها و خدمات برای اين قبیل دستگاه ها و همچنین اصلاح فرایندها و ساختار مدیرiyت اقتصادي از راه اصلاح نظام حسابداري به روش هدفمند و در نهايیت اتخاذ تصميمات بهينه توسط مدیران^۵ و افزایش قابلیت پاسخگویی مدیران، و افزایش نظارت مالي^۶ به نظر رسيد که سامانه حسابداري دانشگاه علوم پزشكى تهران فاقد قابلیت هاي لازم باشد از اين رو به منظور تأمین اهداف قانونگذار و افزایش سطح مسئولیت پاسخگویی دراين قبیل موسسات، استفاده از سامانه حسابداري تعهدی كامل امری اجتناب ناپذير بود. در اين راستا هيأت امناي دانشگاه دولتی با استفاده از اختيار قانوني ناشی از بند الف ماده ۴۹ قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادي اجتماعي و فرهنگي اقدام به پياده سازی سامانه تعهدی كامل از اوآخر سال ۱۳۸۷ در مراکز ياد شده نمود. بنابراین هدف اين پژوهش بررسی تاثير تغيير مبنای حسابداري نقدی به تعهدی بر عملکرد سازمان از دیدگاه کاربران دانشگاه علوم پزشكى تهران است.

۲-۱- بيان موضوع و تبيين مسئله

^۴-Cost

^۵-Improvement Decision making of Managers

^۶-Financial control

حسابداری یک سیستم اطلاعاتی^۷ است، این سیستم اطلاعاتی مجموعه ای از روش ها و قواعدی است که از طریق آن اطلاعات مالی مربوط به یک موسسه اعم از آنکه دولتی باشد یا بازرگانی جمع آوری، طبقه بندی و به نحو قابل فهم در قالب صورتهای مالی^۸ خلاصه و گزارش می شود. اطلاعات مالی خلاصه شده در اختیار مدیران موسسه (به عنوان گروهی از استفاده کنندگان) قرار می گیرد تا در تصمیم هایی که در جهت تحقق هدف های موسسه اتخاذ می نمایند، مورد استفاده قرار گرفته و آنان را در ادای مسئولیت پاسخگویی یاری دهد. نتیجه آنکه حسابداری ابزار مسئولیت پاسخگویی و تصمیم گیری مدیران^۹ است. دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی تهران به عنوان یکی از بزرگترین سازمان های آموزشی و پژوهشی دولتی در اواخر سال مالی ۱۳۸۷ در جهت اصلاح سیستم حسابداری اقدام به پیاده سازی سیستم مالی تعهدی در سطح دانشگاه کرده است. در سال های قبل از ۱۳۸۷ که از مبنای نقدی تعديل شده استفاده می شد، به نحوی که درآمدها با مبنای نقدی^{۱۰} و فقط در زمان وصول وجه شناسایی و در دفاتر ثبت می شدند، و پرداخت های دانشگاه به چهار نوع شامل هزینه، پیش پرداخت، علی الحساب و تنخواه گردان پرداخت تقسیم می شدند. هزینه استهلاک^{۱۱} و سایر هزینه های غیر نقدی در دفاتر ثبت نمی شدند و همچنین هزینه ها تا زمانی که پرداخت نمی شد (با وجود تحقق هزینه)، بدلیل عدم پرداخت وجه آن شناسایی نمی شد. و هزینه های واقعی یک دوره مالی منعکس نمی شد و مدیران قادر به برآورد دقیق هزینه ها و پاسخگویی در قبال کارهای انجام شده نبودند از طرفی دارایی های سرمایه ای به محض خرید به حساب هزینه منظور می شد، بنابراین لیست دقیقی از دارایی های سرمایه ای وجود نداشت و مدیران و استفاده کنندگان اطلاعات حاصل از مبنای نقدی، نمی توانستند تصمیمات مناسب و درستی را بگیرند. بنابر این برای دستیابی به اطلاعات مالی شفاف، با کیفیت و به هنگام و بکارگیری آن توسط مدیران در تصمیم گیری های خود، هیأت امنی دانشگاه در راستای اختیارات قانونی حاصل از بند الف ماده ۴۹ قانون برنامه چهارم توسعه، در ماده ۱۱ آیین نامه های مالی و معاملاتی خود، استفاده از مبانی روش های متداول حسابداری تعهدی کامل را در کلیه عملیات مالی خود اعم از وجوه، دارائی ها^{۱۲}، بدھی ها^{۱۳}، هزینه و بدھی های مالی خود تصویب و الزامی نمود.

^۷ - Information system

^۸ -Financial Statements

^۹ -Decision making of Managers

^{۱۰}-Cash Basis

^{۱۱}-Depreciation Expense

^{۱۲}-Assets

حال با توجه به اجرای مبنای حسابداری تعهدی از سال ۱۳۸۷ این پرسش کلی مطرح می شود که تغییر مبنای حسابداری نقدی به تعهدی چه تاثیری بر عملکرد سازمانی دانشگاه علوم پزشکی تهران داشته است؟ و یا اینکه اصلاً اطلاعات حاصل از مبنای حسابداری تعهدی توانسته نیازهای اطلاعاتی مدیران را برای انجام تصمیم گیری های بهینه و نظارت مالی بهتر فراهم نماید؟ و پژوهش حاضر برای دستیابی به این سوالات انجام می پذیرد.

۱- اهمیت و ضرورت انجام تحقیق

- ۱- اختصاص بودجه هنگفت بابت پیاده سازی سیستم تعهدی در دانشگاه علوم پزشکی تهران.
- ۲- اشتیاق مدیران دانشگاه علوم پزشکی تهران جهت انجام تحقیق حاضر
- ۳- رضایت نسبی پرسنل با تجربه واحد حسابداری از پیاده سازی این سیستم در دانشگاه علوم پزشکی تهران
- ۴- در دسترس بودن اطلاعات مورد بررسی به سبب اشتغال به کار در دانشگاه علوم پزشکی تهران.
- ۵- اشکالات قابل تأمل سیستم نقدی
- ۶- تحمیل هزینه های زیاد بر سیستم در سالهای قبل از ۱۳۸۷
- ۷- اهمیت نقش اطلاعات در تصمیم گیری و پاسخگویی سیستم و سازماندهی پرسنل
- ۸- اهمیت افزایش دانش در خصوص سیستم های جدید اطلاعات حسابداری
- ۹- اهمیت آشنایی دانشجویان حسابداری با سیستم حسابداری دانشگاه علوم پزشکی تهران به عنوان یکی از ابر سازمان های دولتی

۲- سوالات تحقیق

سوال اصلی: تغییر مبنای حسابداری نقدی به تعهدی از دیدگاه کاربران دانشگاه علوم پزشکی
تهران چه تاثیری بر عملکرد سازمانی داشته است؟

سؤالات فرعی:

- ۱- تغییر مبنای حسابداری نقدی به تعهدی از دیدگاه کاربران دانشگاه علوم پزشکی تهران چه تأثیری بر کیفیت تصمیم گیری بهینه مدیران گذاشته است؟
- ۲- تغییر مبنای حسابداری نقدی به تعهدی از دیدگاه کاربران دانشگاه علوم پزشکی تهران چه تأثیری بر نظارت مالی گذاشته است؟
- ۳- تغییر مبنای حسابداری نقدی به تعهدی از دیدگاه کاربران دانشگاه علوم پزشکی تهران چه تأثیری بر رضایت مندی کاربران گذاشته است؟
- ۴- تغییر مبنای حسابداری نقدی به تعهدی از دیدگاه کاربران دانشگاه علوم پزشکی تهران چه تأثیری بر مسئولیت پاسخگویی مدیران گذاشته است؟

۱- اهداف تحقیق

هدف اصلی: بررسی تاثیر تغییر مبنای تعهدی بجای مبنای نقدی از دیدگاه کاربران دانشگاه علوم
پزشکی تهران

اهداف فرعی:

- ۱- بررسی تاثیر تغییر مبنای تعهدی بجای مبنای نقدی از دیدگاه کاربران دانشگاه علوم پزشکی
تهران بر کیفیت تصمیم گیری بهینه مدیران
- ۲- بررسی تاثیر تغییر مبنای تعهدی بجای مبنای نقدی از دیدگاه کاربران دانشگاه علوم پزشکی
تهران بر نظارت مالی
- ۳- بررسی تاثیر تغییر مبنای تعهدی بجای مبنای نقدی از دیدگاه کاربران دانشگاه علوم پزشکی
تهران بر رضایت مندی کارکنان
- ۴- بررسی تاثیر تغییر مبنای تعهدی بجای مبنای تعهدی از دیدگاه کاربران دانشگاه علوم پزشکی
تهران بر مسئولیت پاسخگویی مدیران

۶-۱- فرضیه های تحقیق

فرض اصلی: جایگزینی مبنای تعهدی بجای مبنای نقدی در سیستم حسابداری دانشگاه علوم پزشکی تهران بر عملکرد سازمانی تاثیر دارد.
فرضیه فرعی :

۱- سیستم تعهدی در علوم پزشکی دانشگاه تهران نسبت به سیستم نقدی موجب نظارت مالی بهتر در جهت عملکرد سازمانی شده است.

۲- سیستم تعهدی باعث بهبود کیفی تصمیم گیری مدیران در دانشگاه علوم پزشکی تهران شده است.

۳- اطلاعات ناشی از سیستم تعهدی در دانشگاه علوم پزشکی تهران موجب افزایش سطح مسئولیت پاسخگویی مدیران شده است.

۴- سیستم تعهدی منجر به افزایش رضایت مندی کارکنان در دانشگاه علوم پزشکی تهران شده است.

۷-۱- تعریف واژه ها و اصطلاحات تخصصی تحقیق

مبنای نقدی

در سیستم حسابداری بر مبنای نقدی، هرگونه تغییر در وضعیت مالی موسسه مستلزم مبادله وجه نقد است. به عبارت دیگر، در سیستم حسابداری نقدی درآمدها در زمانی شناسایی و در دفاتر ثبت می شوند که وجه نقد آنها به صورت نقد پرداخت گردد (باباجانی، ۱۳۸۶، ص ۲۶).

مبنای تعهدی کامل

در سیستم حسابداری بر مبنای تعهدی، درآمد ها در زمانی که تحصیل می شوند و یا تحقق می یابند مورد شناسایی قرار گرفته و در دفاتر حسابداری منعکس می گردند. در این مبنای تحصیل و یا تحقق درآمد هنگامی است که درآمد به صورت قطعی تشخیص داده می شود و یا بر اثر ارائه خدمات حاصل می گردد، لذا زمان وصول وجه در این روش مورد توجه قرار نمی گیرد بلکه زمان تحصیل یا تحقق درآمد در شناسایی و ثبت درآمد اهمیت دارد (باباجانی، ۱۳۸۶، ص ۳۱).

نظارت مالی

نظارت مالی در حقیقت نظارت قبل از خرج است که مسئولیت آن طبق ماده ۹۰ قانون محاسبات عمومی کشور به عهده وزارت اقتصاد و دارایی است و در آن کلیه مراحل خرج مورد رسیدگی قرار می